

5 sự kiện cần phải quan sát

ISSN: 2734-9195 12:07 21/08/2026

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, nên con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn. Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn, nên các kiết sử dụng được đoạn tận...

Có năm sự kiện này, này các Tỳ kheo, cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. Thế nào là năm?

1. *“Ta phải bị già, không thoát khỏi già”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. *“Ta phải bị bệnh, không thoát khỏi bệnh”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. *“Ta phải bị chết, không thoát khỏi chết”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. *“Tất cả pháp khả ái, khả ý đối với ta sẽ phải đổi khác, sẽ phải biến diệt”*, là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. *“Ta là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp, nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa. Phàm nghiệp nào ta sẽ làm thiện hay ác, ta sẽ thừa tự nghiệp ấy”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. Và do duyên lợi ích như thế nào, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị già, không thoát khỏi già”*, là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia.

2. Có những loài hữu tình, này các Tỳ kheo, đang còn trẻ, kiêu mạn trong tuổi trẻ, say đắm trong kiêu mạn ấy, thân làm ác, miệng nói ác, ý nghĩ ác. Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện này, sự kiêu mạn tuổi trẻ trong tuổi trẻ được hoàn toàn đoạn tận hay được giảm thiểu.

Do duyên lợi ích này, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị già, không thoát khỏi già”*, cần phải thường xuyên quán sát như vậy bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia.

Do duyên lợi ích như thế nào, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị bệnh, ta không thoát khỏi bệnh”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam

nhân, bởi tại gia hay xuất gia?

Có những loài hữu tình khỏe mạnh, này các Tỳ kheo, kiêu mạn trong khỏe mạnh.

Do say đắm trong kiêu mạn ấy, thân làm ác, miệng nói ác, ý nghĩ ác.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện này, sự kiêu mạn khỏe mạnh trong khỏe mạnh được hoàn toàn đoạn tận hay được giảm thiểu.

Do duyên lợi ích này, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị bệnh, không thoát khỏi bệnh”* cần phải thường xuyên quán sát như vậy bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia.

Do duyên lợi ích như thế nào, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị chết, ta không thoát khỏi chết”*, là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia?

Có những loài hữu tình đang sống, này các Tỳ kheo, kiêu mạn trong sự sống.

Do say đắm trong kiêu mạn ấy, thân làm ác, miệng nói ác, ý nghĩ ác.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện này, sự kiêu mạn sự sống trong sự sống được hoàn toàn đoạn tận hay được giảm thiểu.

Do duyên lợi ích này, này các Tỳ kheo, *“Ta phải bị chết, không thoát khỏi chết”*, cần phải thường xuyên quán sát như vậy bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia.

Do duyên lợi ích như thế nào, này các Tỳ kheo, *“Tất cả pháp khả ái, khả hỷ đối với ta sẽ phải đổi khác, sẽ phải biến diệt”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia?

Hình ảnh được tạo bởi AI

3. Có những loài hữu tình, này các Tỳ kheo, có lòng tham dục đối với các vật khả ái. Do say đắm với lòng tham dục ấy, thân làm ác, miệng nói ác, ý nghĩ ác.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, nên tham dục đối với các vật khả ái được đoạn tận hoàn toàn hay được giảm thiểu.

Do duyên lợi ích này, này các Tỳ kheo, *“Tất cả pháp khả ái, khả hỷ đối với ta sẽ phải đổi khác, phải biến diệt”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia. Và do duyên lợi ích như thế nào, này các Tỳ kheo, *“Ta là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp, nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa. Phàm nghiệp nào ta sẽ làm, thiện hay ác, ta sẽ thừa tự nghiệp ấy”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia?

4. Có những loài hữu tình, này các Tỳ kheo, thân làm ác, miệng nói ác, ý nghĩ ác.

Do vị ấy thường xuyên quán sát như vậy, ác hạnh được hoàn toàn đoạn tận hay được giảm thiểu.

Do duyên lợi ích này, này các Tỳ kheo, *“Ta là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp, nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa. Phàm nghiệp nào ta sẽ làm, thiện hay ác, ta sẽ thừa tự nghiệp ấy”* là sự kiện cần phải thường xuyên quán sát bởi nữ nhân hay nam nhân, bởi tại gia hay xuất gia.

5. Nếu vị Thánh đệ tử, này các Tỳ kheo, suy tư như sau: *“Không phải chỉ một mình ta già, không thoát khỏi già, nhưng phàm có những loài hữu tình nào có đến, có đi, có diệt, có sinh, tất cả loài hữu tình ấy phải bị già, không thoát khỏi già”*.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn.

Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn nên các kiết sử được đoạn tận, các tùy miên được chấm dứt. *“Không phải chỉ một mình ta bị bệnh, không thoát khỏi bệnh, nhưng phàm có những loài hữu tình nào có đến, có đi, có diệt, có sinh, tất cả loài hữu tình ấy phải bị bệnh, không thoát khỏi bệnh”*.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn.

Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn, nên các kiết sử được đoạn tận, các tùy miên được chấm dứt. *“Không phải chỉ một mình ta bị chết, không thoát khỏi chết, nhưng phàm có những loài hữu tình nào, có đến, có đi, có diệt, có sinh, tất cả các loài hữu tình ấy phải bị chết, không thoát khỏi chết”*.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn.

Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn, nên các kiết sử được đoạn tận, các tùy miên được chấm dứt. *“Không phải chỉ có các pháp khả ái, khả ý của riêng một mình ta sẽ phải đổi khác, sẽ phải biến diệt. Phàm có các loài hữu tình nào có đến, có đi, có diệt, có sinh, các pháp khả ái, khả ý của tất cả loài hữu tình ấy sẽ phải đổi khác, sẽ phải biến diệt”*.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn.

Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn, nên các kiết sử được đoạn tận, các tùy miên được chấm dứt. *“Không phải chỉ có một mình ta là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp, nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa. Phàm nghiệp nào ta sẽ làm, thiện hay ác ta sẽ thừa tự nghiệp ấy”*. Phàm có các loài hữu tình nào có đến, có đi, có diệt, có sinh, tất cả các loài hữu tình ấy là chủ nhân của nghiệp, là thừa tự của nghiệp, nghiệp là thai tạng, nghiệp là quyến thuộc, nghiệp là điểm tựa. Phàm nghiệp nào họ sẽ làm thiện hay ác, họ sẽ thừa tự nghiệp ấy.

Do vị ấy thường xuyên quán sát sự kiện ấy, nên con đường được sinh khởi. Vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn.

Do vị ấy sử dụng con đường ấy, tu tập, làm cho sung mãn, nên các kiết sử dụng được đoạn tận, các tùy miên được chấm dứt.

Bị bệnh và bị già,
Lại thêm phải bị chết,
Pháp yếu là như vậy,
Hữu tình là như vậy.⁵⁸
Phàm phu sinh nhàm chán,
Thật không hợp cho Ta,
Nếu Ta cũng nhàm chán,
Đối với các chúng sinh,
Cùng chung một số phận.
Trong khi đời sống Ta,
Không khác gì đời họ,
Ta được sống như vậy,
Biết pháp không sinh y,
Kiêu mạn trong không bệnh,
Trong tuổi trẻ sinh mạng,
Tất cả Ta nhiếp phục,
Phát xuất từ an ổn,
Ta thấy hạnh viễn ly,
Ta phát tâm dũng mãnh,
Thấy được cảnh Niết bàn.
Nay Ta không có thể,
Hưởng thọ các dục vọng,
Ta sẽ không thối đoạ,
Chứng cứu cánh Phạm hạnh.

Sưu tầm: **Nguyễn Văn Hòa**

Trích: **Kinh SỰ KIỆN CẦN PHẢI QUAN SÁT - Tăng Chi Bộ Kinh**